

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 ***Titlul proiectului de act normativ***

„LEGE
pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005
privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate”

Secțiunea a 2-a ***Motivul emiterii proiectului de act normativ***

Având în vedere art. 7 și art.8 din Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă.

1. Descrierea situației actuale

Ca urmare a adoptării la nivelul Uniunii Europene a Directivei 2010/41/UE privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă, România în calitate de stat membru, are obligația de a transpune acest proiect de act normativ în legislația națională.

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, persoanele autorizate să desfășoare activități independente au dreptul, în condițiile proiectului de act normativ, pe perioada în care au domiciliul sau reședința pe teritoriul României, la concedii medicale și indemnizații de asigurări sociale de sănătate.

În acest context, nu se respectă principiul aplicării egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă, așa cum este el enunțat în Directiva 2010/41/UE, în sensul

că soțul/soția care participă în mod obișnuit la activitatea întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate îndeplinind fie aceleași sarcini, fie sarcini complementare, nu au posibilitatea de a beneficia de concedii medicale și indemnizații de asigurări sociale de sănătate în sistemul de asigurări sociale de sănătate.

Pentru a veni în sprijinul femeilor care se afla în concediu pentru sarcina și lăuzie în situația în care acestea din motive neimputabile lor au pierdut calitatea de asigurat și pentru ca acestora să le fie achitată indemnizația de la casa de asigurări de sănătate, unde medicul de familie al asiguratului are încheiată convenție.

Totodată precizăm că în această situație cât și pentru situațiile prevăzute la art. 32 există o confuzie în sensul că persoanele aflate în situațiile mai sus menționate sunt trimise pentru achitarea indemnizației fie la casa de asigurări de sănătate unde angajatorul își are sediul social, fie la casa de asigurări de sănătate unde își are domiciliul asiguratul.

Având în vedere cele mai sus menționate, apreciem necesar precizarea clară atât în art. 23 alin. (2) cât și în art. 32 alin. (1) a casei de asigurări de sănătate care urmează să achite din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate indemnizația de asigurări sociale de sănătate.

Într-un număr mare de dosare, instanțele judecătorești au interpretat noțiunea de beneficiar prevăzută în art. 40 din actul normativ menționat, numai în sensul de salariat ca și beneficiar al indemnizației, deși prin beneficiar casele au interpretat că se înțelege atât angajator cât și asigurat, datorită faptului că indemnizațiile sunt

plătite de către angajatori. Ca urmare a acestei interpretări, instanțele au considerat că angajatorii nu trebuiau să se încadreze în termenul de 90 de zile prevăzut de actul normativ respectiv.

În urma sentințelor definitive și irevocabile date de către instanțele judecătorești, casele de asigurări de sănătate au fost obligate să achite indemnizații de asigurări sociale de sănătate, deși în aceste cazuri nu a fost respectat termenul de 90 de zile pentru solicitarea indemnizațiilor.

Durata concediilor pentru tuberculoză, neoplazii, SIDA, boli cardiovasculare, a concediilor pentru sarcină și lăuzie, îngrijirea copilului bolnav, pentru reducerea timpului de muncă și pentru carantină, precum și pentru risc maternal nu diminuează numărul zilelor de concediu medical acordate unui asigurat pentru celelalte afecțiuni.

Includerea în art. 34 și a bolilor cardiovasculare, având în vedere că acestea sunt incluse în anexa 7 a Ordinului ministrului sanatații nr. 60/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare, ca boli pentru care se pot acorda concedii medicale pentru incapacitate temporară de muncă cu durata de un an în intervalul ultimilor 2 ani.

Dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, au statuat obligativitatea depunerii la casele de asigurări de sănătate, în vederea

	recuperării din FNUASS a indemnizațiilor plătite de către angajatori, a tuturor certificatelor de concedii medicale, eliberate până la data de 26 aprilie 2010, în termen de 90 de zile de la această dată. Prin această dispoziție, proiectul ... normativ a asigurat soluțiile legislative pentru situațiile tranzitorii, în cazul în care prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări. Ordonanța mai sus menționată a modificat art. 40 alin. (1) în sensul ca: „Indemnizațiile pot fi solicitate, pe baza actelor justificative, în termenul de 90 de zile de la data la care beneficiarul era în drept să le solicite”. În concluzie în ceea ce privește termenul de 90 de zile introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2010, menționăm faptul că prin Decizia Curții Constituționale nr. 16/22.01.2013, Curtea a statuat că prevederile art. II din această ordonanță sunt constituționale și că prin acestea s-a urmărit adoptarea unor măsuri de natură a responsabiliza beneficiarii pentru a depune într-un termen, considerat optim, documentele justificative la casele de asigurări de sănătate, în vederea efectuării plății indemnizațiilor, de regulă, în același an calendaristic și deci în același buget al fondului. Astfel, Curtea a menționat că, prin art.40 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005: „Indemnizațiile pot fi solicitate, pe baza actelor justificative, în termenul de prescripție de 3 ani, calculat de la data la care beneficiarul era în drept să le solicite”.
--	---

Ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2010, art. 40 alin. (1) a fost modificat în sensul ca „Indemnizațiile pot fi solicitate, pe baza actelor justificative, în termenul de 90 de zile de la data la care beneficiarul era în drept să le solicite”.

Din examinarea coroborată a prevederilor legale menționate, Curtea a stabilit ca legiuitorul a redus termenul în care indemnizațiile pot fi solicitate în baza actelor justificative, de la 3 ani la 90 de zile, prin acestea urmărindu-se protecția atât a beneficiarilor de indemnizații cât și a fondului Casei Naționale de Asigurări de Sănătate.

Astfel, rezultă din interpretarea textului de lege că, angajatorii plătesc asiguraților salariați indemnizații de asigurări sociale de sănătate pentru care obligația suportării acestora revine sistemului de asigurări sociale de sănătate, iar aceste indemnizații sunt recuperate de la FNUASS pe baza documentelor justificative.

În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (3) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.158/2005, bolile cardiovasculare se includ în categoria bolilor speciale pentru care acordarea concediului și a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă este mai mare, fără a fi incluse însă și la art. 34 ca boli pentru care durata concediilor acordate pentru aceste afecțiuni să nu diminueze numărul zilelor de concediu medical acordate pentru celelalte afecțiuni.

Ținând cont că suntem la sfârșitul etapei de aviz motivat, orice neconformare a autorităților române în termenul specific-respectiv dacă România nu va adopta încă măsurile legislative interne de transpunere, indiferent dacă în cursul procedurii

	contencioase se conformează, va duce la sesizarea la Curtii de Justitie a Uniunii Europene cu posibilitatea impunerii de sanctiuni pecuniare de la prima hotarare a Curtii, respectiv: suma minimă forfetară de 1.710.000 euro, iar valoarea factorului național "n" pentru calcularea penalităților cominatorii este de 3,29, penalitățile putând fi cuprinse între aproximativ 2.000 - 130.000 euro/zi de întârziere, ceea ce ar putea avea un impact important asupra bugetului de stat.
2. Schimbări preconizate	Având în vedere preocuparea constantă a României pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin ca stat membru al Uniunii Europene, Casa Națională de Asigurări de Sănătate a demarat acțiunea de modificare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 astfel încât să permită transpunerea în legislația națională a Directivei 2010/41/UE a Parlamentului European. În acest sens, activitatea a fost condiționată de publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15/10.01.2014, a Legii nr. 4/2014 pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale. Odată cu intrarea în vigoare a actului normativ nominalizat mai sus, s-a creat premiza legislativă pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 prin introducerea la art.1 alin. (2), după lit.e) a unei noi litere, litera (f) cu următorul cuprins: „(f) soția/soțul titularului întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate care, fără a fi înregistrată) înregistrat în registrul comerțului și autorizată/autorizat să funcționeze ea însăși/el însuși ca titular a

întreprinderii individuale/persoană fizică autorizată sau fără a fi salariată/salariat, participă în mod obișnuit la activitatea întreprinderii individuale/persoanei fizice autorizate, îndeplinind fie aceleași sarcini, fie sarcini complementare.” De asemenea, având în vedere necesitatea precizării cotei de contribuție pentru concedii și indemnizații, destinată exclusiv finanțării cheltuielilor cu plata drepturilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, care se aplică contribuabililor definiți la art.(1) alin.(2) lit. f) , s-a propus modificarea și completarea art.4 alin.(2) după cum urmează: „(2) Cota de contribuție pentru concedii și indemnizații, destinată exclusiv finanțării cheltuielilor cu plata drepturilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, este de 0,85%, aplicată la fondul de salarii sau, după caz, la drepturile reprezentând indemnizație de șomaj, asupra veniturilor supuse impozitului pe venit, asupra veniturilor cuprinse în contractul de asigurări sociale încheiat de persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. e), sau asupra veniturilor declarate la casele de asigurări de sănătate de persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. f), și se achită la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.” Modalitatea în care persoanele definite la art.(1) alin. (2) lit. f) pot beneficia de concedii și indemnizații de maternitate este reglementată prin modificarea și completarea capitolului I art.6 alin. (6) după cum urmează: „Pentru a beneficia de concedii și indemnizații, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2) sunt obligate să depună declarația de asigurare pentru concedii și indemnizații la casa de asigurări de sănătate la care sunt luate în evidență ca plătitori de contribuție de asigurări sociale

de sănătate. Cota de contribuție pentru concedii și indemnizații de 0,85% se datorează asupra veniturilor supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, asupra veniturilor declarate în contractele de asigurare socială, pentru persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. e), sau asupra veniturilor declarate la casele de asigurări de sănătate de persoanele prevăzute la art. 1 alin. (2). lit. f).”

Prin modificările și completările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 se transpun în legislația națională prevederile art.7 și art. 8 din Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă.

De asemenea, prin proiectul de act normativ se reglementează cadrul legal cu privire la:

- precizarea casei de asigurări de sănătate care achită din FNUASS indemnizația de maternitate pentru femeile care nasc în termen de 9 luni de la pierderea calității de asigurat, precum și care plătește indemnizația în cazul în care angajatorul își suspendă temporar activitatea sau activitatea acesteia încetează;

- armonizarea prevăzută la art. 13 alin. (3) lit. a) și art. 34 prin includerea bolilor cardiovasculare ca boli pentru care durata concediilor acordate pentru aceste afecțiuni nu diminuează durata concediilor acordate pentru celelalte afecțiuni;

- pentru o mai bună interpretare a dispozițiilor art. 40 având în vedere sentințele definitive și irevocabile date de către instanțele judecătorești care au

	interpretat că angajatorii nu trebuie să se încadreze în termenul de 90 de zile prevăzut de actul normativ.					
3. Alte informații						
Secțiunea a 3-a Impactul socio – economic al proiectului de act normativ						
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul					
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul					
3. Impactul social	Nu este cazul					
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul					
5. Alte informații						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) - mil lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal						

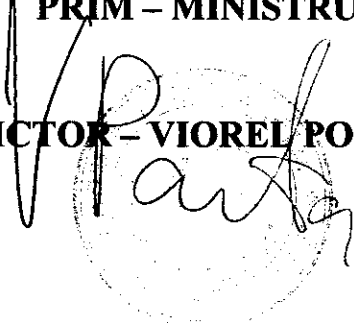
(ii) bunuri și servicii b) venituri proprii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii											
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale											
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare - disponibilități din venituri proprii ale anului precedent											
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare											
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare											
7. Alte informații											
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare											
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul										
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul										
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul										
4. Evaluarea conformității:	Nu este cazul										
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)	Comentarii									
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul										
6. Alte informații											

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ conform avizului nr. 741/2014.

c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a respectat prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA